

Rot Sándor

A természetes többnyelvűség

Történt egyszer az USA-ban, ahol vendégprofesszorként dolgoztam, hogy nyelveimről forgattak egy tv-filmet. Megleptek.

Először bejött egy német, azután egy orosz, egy kínai, egy román és így tovább. A tizennegyedik után, kissé furcsálkodó hangon megkérdeztem: mi az, tán vizsgáztatnak? Erre elnézést kértek, amiért rejtett kamerával már mindent felvettek.

Arról faggattak, hogyan tanultam meg ennyi nyelvet *(huszonkettőt mintegy anyanyelvi szinten ismerek és használok, másik tízen csak írok, olvasok, beszélek).*

Azt feleltem, nekem könnyű volt a dolgom: egy édesanyám volt, de négy anyanyelvem!

Kárpátalján, a nemzetiségei miatt négy nyelvű Turjaremetén születtem, s ezért magyarul, németül, szlovákul, ruszinul is beszéltem kisgyermekkoromtól fogva. Ezért ha bárki valamiféle csodának tartaná nyelvismeretemet, visszacsodálkoznám.

Talán tízéves lehettem, amikor kezembe került egy kínai nyelvkönyv. Elkezdtem hát kínaiul tanulni. Később jött az angol, a francia, az olasz, a román, majd sorban a többi. Prágában kezdtem az egyetemet, de közbejött a háború. Két lágert is megjártam. E természetes nyelvi laboratóriumok nyomot hagytak többnyelvűségemen.

Tapasztalataim bizonyítják, hogy az út a nyelvhez az ember szívéen keresztül vezet. Ha szeretjük, ha van hozzá motiváció, könnyű szert tenni rá, s minden újabb nyelv könnyebb az előzőleg elsajátított nyelvnél.

Igaza van a New-York-i Manifesztumban megfogalmazott univerzálénak:

„Aki egy nyelvet tud – azaz az édesanyanyelvet –, képes egy másodikat is elsajátítani.”

'96. szeptember